

Wydział Filatelistyczny Banku

Kategorie: Instytucje

Oddział Skupu (vide Einkaufsstelle), mający na celu skupywanie dla władz zbiorów i kolekcji znaczków pocztowych. Powołany do życia 9 października 1941 r. na zlecenie Gettoverwaltung. W okresie do 31 grudnia 1943 r. skoncentrował materiał filatelistyczny skupiony na sumę ca. 30 000 RM oraz przekazał władzom wykonane zamówienia i gotowe kolekcje na sumę 25 000 RM. Oddział był stale do dyspozycji miejscowych władz oraz kierownika Zentral Büro des Arbeits-Ressorts-Bałucki Rynek, A. Jakubowicza [(vide)], wykonując ze skupionego materiału zbiory kompletne oraz kolekcje dla Gettoverwaltung i wysyłając specjalnie wartościowe okazy na tzw. aukcje do Poznania, gdzie zostały sprzedane po wysokich cenach.

Liczba zatrudnionych w Oddziale była ciągle minimalna (9 do 10 osób), przy czym stale były zatrudnione trzy osoby, które wyspecjalizowały się we filatelistyce i stale współpracowały przy wykonywaniu zamówień dla władz.

Kierownikiem Oddziału był inż. J. Dawidowicz. Siedziba mieściła się przy ul. Rybnej 1.

Józef Uryson

Do dyspozycji osób pracujących w Wydziale dostarczono niezbędne katalogi filatelistyczne i pisma fachowe oraz narzędzia do oceny zbiorów, na przykład lampę kwarcową. Wydział był często odwiedzany przez Hansa Biebową (vide), który będąc miłośnikiem filatelistyki interesował się skupowanymi znaczkami. Jak można stwierdzić na podstawie zachowanych materiałów z części roku 1942, Wydział Filatelistyczny skupował przede wszystkim typowe znaczki obiegowe polskie i Wolnego Miasta Gdańska, płacąc walutą (vide Gettogeld) około 20% rzeczywistej wartości katalogowej. Według cen katalogowych natomiast następowało rozliczenie z

kupującymi znaczki niemieckimi firmami filatelistycznymi. Znaczki o szczególnej wartości filatelistycznej oferowane były Wydziałowi Filatelistycznemu rzadko. Szczególnie wartościowe egzemplarze przywieźli kolekcjonerzy spośród Żydów deportowanych z miast europejskich. Zestawienie kupna i sprzedaży znaczków w okresie od października 1941 r. do czerwca 1942 r. zachowało się w materiałach do przygotowywanego Rocznika Statystycznego. Do Wydziału spłynęło we wrześniu 1942 r. zamówienie na komplety i pakiety znaczków jako prezenty na święta Bożego Narodzenia. Wartość zamówienia oceniono na 7000 mk. Na początku 1943 r. działalność Wydziału została zawieszona, a pracownicy skierowani do innej pracy. Wznowienie aktywności nastąpiło w listopadzie 1943 r., gdy Wydział ponownie otrzymał zamówienie na przygotowanie pakietów bożonarodzeniowych. Z zamówionych 20 tys. pakietów po 50 znaczków udało się przygotować jedynie 6500.

Ewa Wiatr

Źródła

Encyklopedia, s. 160-161.

APŁ, 276/99, ibid., 276/907, k. 63.

Kronika, t. 2, s. 583, 5.09.1942; t. 3, s. 581, 8.09.1943; t. 4, s. 125, 15.02.1944.

Referencje

Jak można stwierdzić na podstawie zachowanych materiałów z części roku 1942, Wydział Filatelistyczny skupował przede wszystkim typowe znaczki obiegowe polskie i Wolnego Miasta Gdańska, płacąc walutą gettową około 20 proc. ich rzeczywistej wartości katalogowej w Reichsmarkach, wykazanej w standardowym dla obrotu kolekcjonerskiego w III Rzeszy katalogu Michela (Michel Briefmarken Katalog Europa 1942). Według cen katalogowych natomiast następowało rozliczenie z niemieckimi firmami filatelistycznymi – kontrahentami GV. Znaczki o szczególnej

wartości filatelistycznej oferowane były Wydziałowi Filatelistycznemu rzadko, choć stale były żądane przez zewnętrznych nabywców. Być może stanowiły przedmiot handlu czarno- rynkowego i przemytu z getta. Zestawienie kupna i sprzedaży znaczków w okresie od października 1941 r. do czerwca 1942 r. zachowało się w materiałach statystycznych (zob. ilustracja). Jest to fragment przygotowywanego w getcie Rocznika Statystycznego – APŁ, PSŻ 907, Zestawienie kupna i sprzedaży Wydziału Filatelistycznego za okres od października 1941 do czerwca 1942 r., k. 63; APŁ, PSŻ 99, Korespondencja PSŻ z GV w sprawie zbiorów filatelistycznych w getcie oraz reperacji zegarków dla Niemców.

Tagi

administracja żydowska grabież mienia

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 11-08-2023